

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Egy beszámoló levél.

Arad, október 13.

Arad érdemes országos képviselője beszámoló beszédét, melyet szóval óhajtott elmondani, gyöngékedése miatt levél alakjában közli választóival. Az érdekes enuncziációt, nagy terjedelménél fogva még csak kivonatban sem közölhetjük, de olvasóink szolgálatában igyekeztünk azt komolytárgyúul téve részletesen ismertetni. Fájdalom itt is csak a jóakarattal maradtunk, a mennyiben a komoly méltatás lehetetlen ott, hol komoly dologgal nem állunk szemben; Atzél Péter országos képviselő beszámolója pedig annyira magán viseli az eltogult, rideg pártpolitika és taktika bélyegét, olyannyira kortesbeszéd és oly kevésbé államférfi megnyilatkozás az, hogy inkább csak rhapszodikus futhatunk át rajta, a minek már abban is hasznát látjuk, hogy így nem vagyunk kényszerülve helylyel közel érdeme szerint elbánni a kézen fekvő valótlanságokkal és ferditésekkel.

A beszámoló levél azzal kezd, hogy vázolja a kiegyezés utáni pártviszonyok alakulását és a hol szó szerint azt mondja a régi bal közlése, hogy mérges és ildomtalan ellenzékeskedésével lehetetlenné tette a kormánynak legjobb és legüdvösebb reformtörvényeit, ugyanott frappansul találó kritikát gyakorol saját édes nemzeti pártjáról, az Apponyi pártról. E történelmi tanulmányutjában az a legérdekesebb fölfe-

dezése, hogy a 15 éves Tisza érának csak két eredménye támadt; az egyik az, hogy a szabadelvű pártból kiváltak azok a honfiak, a kik feltétlenül hívei a 67-ki kiegyezésnek és azt a maga egészében, összes konzekvenciáival teljesen és hamisítatlanul akarják keresztül vinni. Itt Arad képviselője illó szerénységgel nyilvánvalólag az Apponyi pártot érti, melyhez tartozhatnia ő neki is szerencséje van. A másik eredmény az, hogy a nemzet nagy része a függetlenségi és 48-as párt által hangoztatott personal unio elveihez szegődött, a mely kijelentésével ismét aradi szélbali választóinak politikai létjogosultságát akarja a kölcsönösség elvénél fogva igazolni. Majd Horánszky sötét ecsetjét vévén segítségül szomorú képét rajzolja meg az ország zilált belállapotának s abból azon következtetésre jut, hogy indignálódva utasíthatja vissza mind azon rágalmatokat, melyekkel az ő pártját és annak nemes lelki (sic) vezérét illették.

A továbbiakban aztán bebizonyítja, hogy a szabadelvűség a kormánypárt kezében csak hatalmi kérdés, mert az igazi szabadelvű apostol egyedül csak — Apponyi. Itt az a lapsus csuszik tollába, hogy a polgári házasságot I. Napoleon találta fel, és hogy az egyházpolitikai reformok nem is alapulnak a szabadelvűségen. Közben egy kis pikantériával bemutatja a francia forradalmárok átlátszó gázba öltöztetett nő istenét és egyben részvétet költ a seregestül elcsapott papok iránt. Majd egy kis szerencsen mosdatást próbál meg azon kedves

és liberális és hazafias pártfeleivel, a kik a polgári házasságot életre halálra elneveztek, s bocsánatot kér saját külön meggyőződéséért, mely őt a polgári házasság megszavazására ösztönözte.

Ezekután áttér fejtegetésének érdemlegesebb részére, melyet három felé oszt: az első a közigazgatás államosítása, a második a nemzetiségi kérdés, a harmadik az agrár politika és vele összefüggő szocializmus.

Atzél Péter nyíltan kijelenti, hogy ő határozottan híve a közigazgatás államosításának, de azt ennek a kormánynak meg nem szavazza. Így legalább megmarad a kecske is, meg a káposzta is, megmaradhat az elvnek is és az elvet ellenző szélbali választóknak is rendíthetetlen barátjaul. Ez a hamisítatlan nemzeti párti Apponyista politika, a mit legkevésbé lehet rossz néven venni azoktól az Apponyistáktól, a kiket szélbaliak választanak. Ezen csodálatos meghasonlást a politikai karakternek még egyéb nemzeti párti tapasztalásokkal igyekszik takargatni, u. m. nincsenek meg a garanciális törvények, nincsen biztosítva a választások tisztasága, nincs meg a tisztviselők fegyelmi törvénye, mely őket az ellenzéki kortesek melletti agitálásra felszabadíthatná stb. Szóval ő nagy barátja a közigazgatás államosításának, de csak akkor fog belőle instálni, ha Apponyi főzi meg és találja föl.

Amit a nemzetiségi kérdéstről mond,

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Diák-fiamhoz.

Ki annyi édes perczeket szereztél
Bölcső korodtól, drága magzatom,
Ne vedd zokon, ha férfiúvá lettél,
Hogy intő dal kelt hozzád ajkamom.
Az évek sorja elrepül felettünk
Utunkba hozza sok ezernyi bajt,
De benned bizva nem csügged el lelkünk
Hogy boldogságunk magva még kihajt!

A játszó kornak békésönt határa,
Az iskolának padja int feléd.
Kicsiny kezében rámás palatábla,
Legyen barátod, testvéred, szüléd!
S az első szó, majd kis kezdeddel írva
Az A. B. C. ből „Istened“ legyen,
S a második: „Hazád“ ki biztosítja
Szeretve azt, hogy szép jövőd legyen!

Tanulj fiam! te még parányi gyermek,
Szegény szülőd kincse, mindene!
Tanulj, s ha bármily bányát érsz
Tudj meg hogy ez lesz sorsod kezdete.
Szeresd szülőd, Istened, hazádat,
E három egység legyen jelszavad,
Hallgasd meg intő szótát atyádnak,
S a küzdelemből boldogság fakad!

Tompa Kálmán.

Visszajött.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

I

Összeránczolta homlokát s haragos tekintettel mérte végig a remegő asszonyt. Aztán elfordult tőle. Leakasztotta fegyverét a szegéről, izgatottan vállára lökte s azzal elment. Az ajtó dühös indulattal rántotta be maga után, hogy szinte az egész házt megrendült bele.

Az asszonynak kicsordult a köny a szeméből. Oda állott az ablakhoz s kísérté szemével a távolodó alakot. A leszálló alkonyat homályba, szürkéségbe vonta az egész tájat s lassankint elnyelte azt a férfit is, hogy a nő nem láthatta tovább.

A Palka meg ezalatt játszott a kajakójával. Az oszlopokból és koczkákból pompás várat épített s azután megostromoltatta a katonáival.

Mikor megunta a játékot, oda ment a mamájához s felnézett rá nagy, okos szemével.

— Miért sírsz, mamácska?

— Nem sírok én, kis fiam. Csak úgy könyezik a szemem, — belecsapódott valami.

Aztán elhallgattak egy kis időre, de Palka nem sokára újra kérdezősködni kezdett:

— De mondd, mamácska, ugye még vissza fog jönni a papa? Vagy nem? Akkor én nagyon sírnék. Dezső mondta nekem, hogy egyszer az ő papája is elment és nem jött vissza többet soha. De ugy-e, az én papám visszajön?

— Vissza, vissza kis fiam. Hiszen téged szeret, te érted fog visszajönni. Talán el is visz magával.

— Nem, én nem megyek el vele. En félek apától. Te is gyere el mamácska; akkor nem fogok félni. Ugy-e eljössz?

— Nem mehetek én el, kis fiam. Hiszen apa már engem nem szeret, nem is fog elvinni magával.

Újra könyezni kezdett. A kis fiu is elkedvetlenedett. Hiába mondta neki az édes anyja, hogy építse fel újra a várat, vagy játsszék katonásdit: nem volt kedve semmihez. Leült kis székére s a sötétben lassankint elálmosodott.

Az asszony akkor meggyújtotta a lámpát s lefektette kis fiát a fehér, puha ágyba, hol az öntudatlan szender lány karjai várnak a kifáradt testre. Maga pedig oda állott mellé s úgy elbűnt nézni azt a kedves, mosolygós arcát, a paplanon nyugvó piczi kezét, halvány pihegő mellét, formás kis orrát, száját s hosszú selymes pilláit. . . .

S míg uézte, szemei önkénytelenül megteltek könnyvel s egyszerre csak ráborult a kis fiura és elkezdett sírni, zokogni . . .

II

A férfi pedig mindig, lefuggesztett fővel neki ment a sűrű, elhagyatott fenyvesnek. Olyan nehezen, olyan tétovázva vitték a lábait, mintha akaratlanul menne, vagy nehezére esnék annyira eltávozni az otthonból.

Meg-megállott s visszanézett. Nem látott

azt mindnyájan aláírjuk: „A mi a nemzeti-ségi kérdést illeti — ugymond — e tekintetben tisztelt uraim első megjegyzésem az, hogy én nemzeti-ségi kérdést Magyarországon el nem ismerlek.“

Ezt aztán historiai visszapillantásokkal igazolja, de hát mit ér minden bölcsesség és tapintat, ha az elfogultság adja meg annak irányát.

Igy az ő historiai excursiója egyszerre csak arra a meggyőződésre jut, hogy a nemzeti-ségi kérdés elmérgesedésének a szabadelvű párt az oka, vagyis, szóról-szóra: „Hogy az a kérdés annyira elmérgesedett, annak nagy részben a dicsőségesen uralkodó szabadelvűpárt az oka. Tisza Kálmán hosszas uralmában csak választások alkalmával látta a nemzeti-ségeket.“

Részt ad beszédében a nemzeti-ségek felizgatása körül a megyei tisztviselőknek is, akik szerinte csak az adót tudják a népen behajtani, egyebet azonban nem, s kik szintén okai lennének a nemzeti-ségi kérdés elharapódzásának.

Midőn pedig a nemzeti-ségek megfélékezéséről szól, ugyancsak azt óhajtja, amit a mai kormány megvalósítani törekszik: „

„De hogy ezekkel is elbánassunk, a kormány kötelessége az iskolákra felügyelni, mert szép ugyan az a törvénybe biztosított iskolai autonómia, de ennek nem szabad oda fejelni, hogy iskoláinkban büntetlenül hazaárulókat neveljenek, s ha a szigor és szép szó nem használ, akkor az autonómia ide, autonómia oda, meg kell a törvényt változtatni, az iskolákat államosítani.“

Majd áttér a közgazdasági politikára, melyet a nemzeti élet egyik főfaktorának nevez, aztán pedig tárgyalja az öt forintos buza árat, melynél — az ellenzéki agrarpolitika kiskatéjának alapján — a kormányt vádolja; szintugy a földbirtok adósságainak növekedésével. Szóról szóra idézzük az alábbi klasszikus és karakterisztikus tételt:

„Annak, hogy a magyar mezőgazdaság ily válságos helyzetbe jutott több irányu oka van. A hiba azonban első sorban is a kormányra s arra a pártra esik, mely elvakítva az egyházpolitikai látszólagos sikerek és mesterségesen csinált népszerűség hamis fénye által, minden-

nel törődött, csak az a'apokkal nem, mindene gondolt, csak a magyar földmivelésre és a magyar földmivelő népre nem.“

A fillokszerának szintén a kormány az oka, bár nyilvánvaló, hogy eddig még sehol semmiféle kormányának nem sikerült a fillokszerát kipusztítani. Ezt is érdekes közelebbről szemügyre vennünk:

„Mi vagyunk, régi jó módunk tönkremenetelének árán szereztünk közvetlen tájékoztatást a phyloxera pusztításáról, s arról a nagy soha meg nem bocsátható mulasztásról, és könnyelműségről, a mit a kormány és pártja ezzel az óriási veszéllyel, ezzel az óriási nemzeti bajjal szemben elkövetett, és még most is elkövet.“

Az olcsó olasz borok természetesen szintén bünbakul kell hogy szolgáljanak:

„Most — ugymond — mikor a magyar szőlőtermelő közönség kitartó és szivós munkássága az áldozatoknak hosszú láncolatával, a verejtékes munkának évekre kiterjedő szorgalmával végre odajutott, hogy bortermelésünk újra virágoznék, szőlőink újra rekonstruáltatnának, az olasz kereskedelmi szerződés, egy három soros, kis eldugott passzusával, megengedték az olasz boroknak 3 frt 50 kr, vámvetel melletti beözönlését Magyarországra.

Sok millió hektoliter olasz bor az a mi eddig 10—12—14 frtos árral nyomja a magyar piacot, végveszéllyel fenyegetve a magyar szőlő-termelést.

Az oláh búzával való visszaélések, az olasz borok árdeprimáló hatása Magyarországon elég jellemző adatok arra a hibás kereskedelmi politikára, mely ellen mi hiába küzdöttünk.“

Hát a gyerek is tudja, hogy a 12 forintos olasz ó-bor daczára sincs magyar must 20 frton alul, hogy a kocsisbornak is 40 kr. literje, hogy a sok-sok millió nagy-nagy tulzás; csak annyi igaz, hogy az olasz borok beengedése nélkül megbukott volna a magyarországi borkereskedés, megszűnt volna a borfogyasztás és a magyarországi borivókat még nagyobb mértékben terelték volna a sör és pálinkafogyasztásra. Ebből lett volna igazán kára a termelőknek, nem pedig azon verseny miatt, mely állítólag olyan bornak az árat szállítja le, a mi még — nincs.

Attér azután az agrárszocializmus

okaira, melyek között a nép keresetkép-telensége is szerepel, továbbá pedig a földnélküli nép szaporasága; mindkettőnek a kormány az oka, mért nem ad a keresetnélkülinek kerestetet, a földnélkülinek földet.

Itt egy kis medizánst is megereszt és azzal vádolja Eötvös Károlyt és érdektársait, hogy a kormánytól a délkeleti homoksvatag kataszteri holdját 10 forint-jával kapták. Csak mindenütt kiérzik a nemzeti párti Apponyista politika és taktika fegyvere. De aztán meg is mondja, hogy kelleni a földosztást intézni ezzel egy kis bankpolitikát is csinál, melyet azok kedvéért, akik értik, szőszertint adunk:

„Poroszország 100 millió márkával ment neki a telepítésnek és mindössze csak 6 ezer családot tudott az óriási összeggel telepíteni. Es mikor a poroszok látták, hogy ezzel a rendszerrel ezélt nem érnek, t. i. Posen germanisatióját, akkor létesítettek egy bankot. Annak a banknak a célja nem közvetlen pénzegélylyel járulni a telepítésekhez, hanem földözni azoknak az állampapiroknak a kamatait, melyeket a telepítés okozta kiadások fedezésére az állam a nagy közönség közé bocsájt.

Ezek a papirok a járadék papirok. A járadék papirok mint állampapirok tetszés szerinti mennyiségben helyezhetők a pénzpiacon, s a kamatgarantia, melyet az állam elvállal, biztosítja könnyű kelezőségüket. A papirok kamatait fizeti az állam, a telepítés évi amortisacziója pedig a közadók útján hajtatik be, és így száz és százmillió áll az állam rendelkezésére, a nélkül, hogy az állampénztár tulajdonképen a legkevésbé igénybe volna véve.“

Az Apponyi-féle szocialista olajcsöp is megérzik különben a levél következő passzusán:

„A telepítés mellett, a munka kérdés megoldásának szinte egyik főmomentuma, a munka adás. A nagy- és középbirtokos és a bérlő osztály munkát nem adhat, mert azok vállaira talán leginkább sulyosodik az agrár-válság. Azoknak a végtelenségig takarékoskodni kell, azoknak a lehetőségig, olcsó munkabérekre kell szert tenniök, gépek használásával a termelést olcsóbbá kell tenniök, hogy fenntart-

már az erdészlekből egyebet, mint éppen a legcsucsát a szarvas agancscaal.

Leült egy kidült, mohos fenyőtörzsre s elkezdte azt nézni. Nézte . . . nézte folyton, míg csak el nem veszett a homályban. Akkor hirtelen felállt, mintha valami jutott volna eszébe. Körültapogatta magát. Nem volt nála a tölténytartója. Mit tegyen? Visszamegy érte. El is indult. Ahogy kilépett a sűrű közül, egyszerre szemébe tünt az a világító sugár otthonából: a lámpafény.

Meggyorsította lépését. Ugy érezte, hogy valami vonja, húzza hazafelé. Az az érzés a szívére nehezedett . . . Föltűnt előtte egy üde gyermekarc, mely mosolyogva, kéréleg tekint az ő haragos vonásaira s aztán félve rejti el tekintetét egy szelid, szomorú arcu nő keblére. Az meg sir, csak úgy peregnék a könnyei. Csak egy pillanatig csillognak szemében, aztán lefutnak halvány arcán.

Oda akart futni hozzá, hogy ő hadd csókolja föl azokat a gyémánt cseppeket . . . de nem engedte mozdulni az a daemoni érzés, mely újra hatalmába kerítette.

— Ejh! nem megyek!

Összeszorította fogait s dühösen toppantott lábával.

— Nem férhoz való az érzékenykedés. Csak nem dobom áldozatul a büszkeségemet azzal, hogy visszamegyek? Nem és nem! . . . Ma sem, holnap sem, azután sem, soha! Hiszen csak nem vagyok már gyerek, hogy én hajoljak meg?!

El akarta némitani a szívét, de az nem

hallgatott. Izgatott dobogásából úgy vette ki, mintha föl tön két ismerős nevet hallana, melyek nagyon kedvesek neki. Maga sem vette észre, hogy megindult újra arra felé, honnan a világosság áradt eléje s ment, ment öntudatlanul.

Mintha nem birt volna magának parancsolni, nem küzdött tovább a szíve ellen. Megadta magát a felsőbb hatalomnak, mert úgy érezte, hogy egyszerre nagyon, nagyon gyöngé lett. Csak ment tovább, pedig restelte, szégyelte, amit tesz.

Aztán mentegetni kezdte magát, önérzetét, büszkeségét akarta megmutatni.

— Jó, hát visszamegyek. De nem hozzá, nem érte! . . . Nekem szükségem van a töltényekre, csak azokért megyek s újra eljövök tőle, mert nem tudnám ott elnézni azt a gyermekes pityergését. Rá se nézek! Ha egyszer eljöttem: ott hagyom örökre . . . Palikáért meg majd elküldök hozzá. Nem engedem el magamtól. En akarom fölnevelni fiamat, hogy ember legyen belőle. Néha-néha majd hozzá is elküldöm, hadd lássa meg ő is a gyermekét!

Már oda ért az erdészlekhöz. Kuttyája tarkosóvalva futott eléje s barátságosan, hízlelge megnyalta kezét. Erre megállt egy pillanatra. Habozni kezdett. Ismét erőt vett rajta valami gyöngesség s egy percz alatt elzsisbasztotta tagjait.

Bátorságot akart magába önteni:

— Ej, balgaság! Csak előre! Hiszen nem a félségem miatt jövök, hanem — a töltényekért!

III.

Az asszony ott állott akkor is a Palika ágyánál, mikor habozva benyitott a szobába. Rá se akart nézni, de úgy oda tapadt a szeme arra a siránkozó alakra, hogy nem tudott tőle elfordulni.

Ledobta a kalapját, fegyverét s szó nélkül a szekrényhez lépett. Mialatt kereste a töltényeket, az asszony lopva egy pillantást vetett feléje. Meg akarta szólítani, de nem merte. Hanem, mikor látta, hogy újra el akar menni, megjött a bátorsága. De azért remegett egész testében s csak olyan félénken, bátortalanul szólította meg:

— Gyula! . . .

A férfi összeszorította az ajkát, hogy valahogy ki nem mondjon egy szót is.

Gyula . . .

Szomorú, fájdalmas volt ez a hang, hogy egyenesen a szívéhez tört magának utat. Nem bírta megállani szó nélkül.

— Mit akar? — kérdé tőle fagyos, színtelen hangon.

— Ne menjen el! Miért hagy itt?

— Mert nem tudok itt maradni. Nem tudom ezt az életet kiállani, ahol a férj és feleség nem értik meg egymást. En nem ilyen képet alkottam magamnak a családi életről. Jó éjszakát!

Ujra a büszkeség szólt belőle, nem a sziv. Hiszen ha arra hallgatott volna, már azóta ott tartaná a karjai közt azt a szomorú asszonyt s együtt sirna vele ő, az erős férfi.

A bucsujelenet tehát kitűnően sikerült, azonban lezállt az est és következett a jelenet folytatása: az asszony meglepetése, vagyis a férj váratlan visszafordulása.

A színtér besötétül és a gazda előczammog lábujjhegyen a tarisznyával, vulgó paktáskával.

Zörgetett persze. S itt fuserálta el a menyecske a „Piros bugyelláris” jelenetét.

Abban a pompás szindarabban tudvalevőleg az az okos menyecske zsákba dugja az udvarlót és kihordatja a határra.

A mi szép fiatal műkedvelő asszonykánk ezt a jelenetet elfelejtette.

Meg volt a váratlan nagy scéna, melyre nem készültek el.

A férj sörgetésére — a Csillag Pali személyesítője nyitotta ki az ajtót. A férj az első pillanatban, hinni sem akarván szemének, felkiáltott:

— Tán rossz helyen járok.

Dehogy, jó helyen járt, de nem a végszóra, hanem sokkal — előbb jött.

Mikor ennek tudatára ébredt, berohant és hirtelenben egy hatásos jelenettel töltötte meg az előadást.

Revolvert ragadott és a menekülő Csillag Paliról rálőtt. Erte is a karját, de nem súlyosan. Három négy nap múlva már megjelent a „szent” műkedvelő az utcán.

S íme, a rosszul sikerült előadás vége: az asszony hazajött. Tisztán azért kellett hazajönnie, mert végzetesen elhibázta az előadás legfontosabb jelenetét. Elfelejtette zsákbadugni a papot.

—OSL.

HIREK.

Oktober 14. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Kálmán. — Protestáns naptár: Kálmán. — Görög-keleti naptár (október 2.): Czipr. — A nap két 6 óra 2 perczkor, — nyugszik 4 óra 57 perczkor.

Oktober 15. Hétfő. Róm. kath. naptár: Terézia. — Protestáns naptár: Terézia. — Izraelita naptár: Succoth. — Görög-keleti naptár (október 3.): Dénes. — A nap két 6 óra 4 perczkor, nyugszik 4 óra 55 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiségek: Polgári iskola. Földszin.

Oktober 14. Az aradi gazdasági egyesület rendes évi közgyűlése délután 1/3 órakor (Kereskedelmi és iparkamara.)

— Az „Aradi Nyomdatársaság” felelőit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (*Kiss Ernő-utca 4. szám.*)

— Az „Aradi Közlöny” előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani s hátralékok előfizetési díjait beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében semmi akadály ne álljon be, kérjük egyszersmind, hogy az „Aradi Közlöny”-t ismerőseik, barátaik körében terjesztani sziveskedjenek. Előfizetés: egy hóra helyben 1 frt, vidéken 1 frt 20 kr.

— Személyi hírek. Szathmáry Gyula kir. tanácsos, alispán ma Temesvárra utazik, honnan még ma este visszaérkezik Aradra. — Wuschling Konrád, a lugosi dal és zeneegylet kar-estere, Aradra érkezett a Kölcsey-Dalkör látogatására.

— A rendfőnök itthon. A magyarországi minorita rend főnöke, Jánosy Demjén dr. ezelőtt egy hóval a felsővidéki tárházak vizsgálására indult. Utjában meglátogatta a miskolci, lőcsei, csütörtökhelyi klastromokat. Körutjából tegnap tért vissza Aradra, s már a mai ünnepi misén czelebrálni fog.

— Kísérletek a gyógy-serummal Aradon. Az összes európai lapok tele vannak most Behring híres gyógyszerének, a serumnak dicőseretével, a mely, ha csakugyan beválik, fel-találóját a század egyik legnevezetesebb emberévé fogja tenni. Es méltán, mert a difteritisszel szemben eddig ugyszólván tehetetlenül állottak a leghirnevesebb orvosok s ha itt-ott sikerült valamelyik doktornak egyes esetekben eredményt mutatni fel egyik, vagy

másik biztosnak vélt szerrel: csakhamar kiderült, hogy az a szer egyik másik betegnél alkalmazva, nem idézi elő a legkisebb mértékben sem a gyógyulást. Csupán a serum az, a melytől az orvosi és tudományos világ ez idő szerint igen szép eredményeket vár. Nem csoda tehát, ha Európaszerte kísérleteznek most vele. A kísérletekkel szemben nem marad hátra Arad város sem, a hol tudvalevőleg a gyermekgyilkos difteritisz csaknem minden évben pusztít s ha járványszerűleg nem is jelentkezik, de szörványosan rendszeren fellép. Csak a minapában irtuk meg, hogy két kiváló aradi doktor, Tisch Mór dr. kerületi orvos és Krónstein Vilmos dr. négy esetben kísérleteket tettek a serummal s a gyógyítás mindenik betegnél nem vár eredményeket mutatott fel. Most más oldalról arról értesítenek bennünket, hogy az arad megyei köz-kórházban napok óta eszközöltetnek difteritisz elleni gyógyítások s hogy a kórház egyelőre kellő mennyiségű serummal ellátva. A kezelés alatt álló három kis beteg, kiknek mindegyikénél a difteritisz jelenlétét bakteriologice is konstatálták az orvosok, javulásnak indult, sőt az első rendkívül súlyos és a legtöbb esetben szomorú kimenetellel járó és későn (betegsége negyedik napján,) a kórházba szállított beteg is a gyógykezelés negyedik napján szinte a javulás jeleit mutatja. Megjegyzi különben a hozzánk beküldött s az arad megyei köz-kórház igazgatósága aláírásával ellátott értesítés, hogy mindez még mindig nem bizonyít a mellett, hogy az eredmény a szer biztos hatásának tulajdonítható. Ilyen helyesen cselekednék az igazgatóság, hogy a gyógy-serummal beoltott kis betegek állapotát a lehető legkörülményesebben megfigyeltetné s arról minél gyakrabban kimerítő értesítéseket közölné a lapokban, hogy így a közönség tájékozva legyen, hogy az új és biztosnak hirdetett szer mennyiben válik be ezeknél az érdekes kísérleteknél.

— Szolgabírói hivatalok vizsgálása. Az arad megyei szolgabírói hivatalok megvizsgálását, a melyet Fábrián László főispán elnöke alatt Szathmáry Gyula alispán, Schwéger Lajos főszámvevő és Sorbán János főispáni titkárból álló bizottság végez, holnap és holnapután folytatják.

— A leköszönt siket-néma igazgató. Nemrégiben még itt látták Aradon azt az urat, aki a siketnémáknak volt az igazgatója, s aki — megunva a vidéki életet — beállott fővárosnak, s a miniszter jó voltából hebegő tanfolyambeli vezéregyéniségnek. Mivel pedig akkor még Arad városához kötötte hivatala, s ő annak eleget nem tett, a közigazgatási bizottság fegyelmi vizsgálat megindítását rendelte el ellene. De Roboz József nagyobb oselszövő volt a közigazgatási bizottságnál, mert annak fegyelmi-jét kinevetve, a miniszter szabadságidőért való folyamodását megköszönve — Aradon viselt állásáról lemondott. Ezek ugyan mind ismert dolgok, de édekesnek tartottuk feljuttatni abból az alkalomból, hogy a közoktatásiügyi miniszter leirt Arad város tanácsához, s azt figyelmeztette Roboz lemondására, melylyel az általa kívánt szabadságidő kérelmezése tárgytalanná vált. A miniszter a siketnéma igazgató állásra pályázat kiírására hívja fel a várost, mely közelebb már le is jár.

— Az ipar és népbank pénztári jegyei. Az aradi ipar és népbank az iránt folyamodott Arad város tanácsához, hogy az általa kibocsájtott pénztári jegyek biztosíték gyanánt elfogadtassanak. A tanács a kérvényt kiadja véleményezés végett a pénzügyi bizottságnak.

— Az új segédmérnök. Arad város mult közgyűlése a csatornázási munkálatok tartamaig Virágh Lajos főmérnököt felmentette a mérnöki hivatal közvetlen vezetésétől, s azzal ifj. Nachtnebel Ödönt bízta meg. Ez időre a mérnöki hivatalba Schmidt Elek személyében egysegédmérnököt alkalmaztak, ki tegnap foglalta el hivatalát.

— Kálmán-napja. Vidám nap virradt fel tegnap a torony alatt: a Kálmánok ünnepelték névnapjaikat, s fogadták tisztársaik szívélyes üdvözlését. A városháza komoly folyosóján mindenféle mosolygó arcok tüntek elő, s még a legszárazabb adóhivatali tisztviselőnek is volt valami jóízű megjegyzése erre, vagy arra a dologra. De hogy is ne mikor a városháza négy legszeretreméltóbb tisztviselője: Institóris Kálmán főjegyző, Dániel Kálmán közgyám, Káda Kálmán aljegyző és Bartók Kálmán rendőrhadnagy ültenévnapját.

— Ekvitáció Aradon. Ezen a télen a tiszt lovagló tanfolyam nem mint legutóbb Nagy-Váradon, hanem Aradon fog megtartani. Az ekvitációban Nagyváradról résztvevő tisztek tegnap érkeztek meg Aradra. A tanfolyam parancsnoka B. Vernard lesz.

— Reggelig égő lámpák. Nagyon helyes intézkedést tett Sárkot Domokos Arad város főkapitánya, ki a tanácsnak az utczai gáz-lámpák égési idejére vonatkozólag tett czélszerű előterjesztést. A főkapitány azt kívánja ugyanis, hogy a csatornázási munkálatok ideje alatt az éjjelig égő utczai gázlámpák is reggelig maradjanak égve, mert ezáltal sok kellemetlenségnek veszik elejét. A sötétebb utczákban már eddig is meg történt, hogy a kocsik pekihajtottak az oszlopoknak. A tanács hozzájárult a főkapitány előterjesztéséhez, s utasította őt, hogy a határozatot érvényre emelje, az ellenőrzést gyakorolja.

— A fertőtlenítő gép. A járványos betegségekre való tekintettel a belügyminiszter ajánlotta Arad városának egy fertőtlenítő-gép beszerzését, mely amennyire olcsó, épen annyira hasznos, különösen mikor a határszállón a kolera fenyeget. A tanács a fertőtlenítő gép beszerzését határozta el.

— Száz éves asszony a szegényekházában. Az aradi városi szegények segélyezése alkalmával kiderült, hogy az egyik szegény asszony már 100 éves és egy hónaposa. Özv. Szabó Józsefné szül. Virágh Katalinnak hívják. Huszonegy gyermeke volt, legidősebb fia mint agg ember halt meg végelgyengülésben. Az öreg asszony fiatalkorától erős dohányos de csak kapadohányt szívhat, mert csupán 3 frt segélyt kap a várostól. Pedig többet érdemelnék — fakadt ki egyszer — mert őt katonát neveltem a királynak. A mult évben fent volt Budapesten. Leánya ott van férjével. Nagyon elbámult Budapest nagyságán, mert szerinte csak olyan volt a főváros, mikor ő gyermekkorában ott járt, mint valami falu. Az anyjuk még most is göröcsően ragaszkodik az élethez s nagyon fél a haláltól.

— A honvédhuszár-laktanya csatornázása. Az aradi honvédhuszár laktanya csatornázása és kövezése szükségessé válván, a gazdasági szék arra árverést irt ki, mely meg lehetően gyenge volt. A munkálatok teljesítésével Pellegrini Pasqualét bízták meg, s ki a kikiáltási árból egy százalékot engedett.

— Az aradi pinczerek szintén hozzá akarnak járulni a pinczerek országos nyugdíjintézetének alaptőkéjéhez. Ezélebb hetenkint társas összejöveteleket fognak tartani a Huzó István kávéházában, honnan [perselygyűjtésük összegét a központba felküldik. Az első összejövetel f. hó 16-án éjjel 12 órakor lesz az említett helyen.

— Szépreményű ifju. Rövid életpálya áll a háta megett, s máris megmértelyezte a gonosz, mely nem a nyomor szalmazsákján, a piszokban, de a kristályüvegek mögött, a vakító gázfény körében születik. — Thury Istvánnak hívják azt az aradi fiút, kit az igazságügyminiszter engedélyével a kolozs-

Kossuth Ferencz szavazati joga.

Budapest, október 13. (Saj. tud. táv.) Mint értesülünk Hieronymi Károly belügyminiszter ki záradékozik adni azt a két rendeletet, melyet Kossuth Ferencz szavazati jogának ügyében kibocsátott. A minisztert ugyanis részrehajlással vádolták ebben az ügyben. A két rendelet bizonyosságot szolgáltat arról, hogy Hieronymi a kérdéses ügyben a törvény értelmében és minden tekintetben korrekten járt el.

Kossuth Ferencz hazajövetele.

Budapest, október 13. (Saj. tud. táv.) Kossuth Ferencz levélben tudatja, hogy vasárnap, f. hó 28-án reggel érkezik Budapestre a központi állomásra. — Utitervét azért változtatta meg, mert Olaszországból eljövetele előtt tisztelegni akar az olasz királynál.

A Boros-Hoffmann párbaj.

Budapest, október 13. (Saj. tud. táv.) Ez év farsang utoljában nagy feltűnést keltett egy párbaj, melyben a vivó felek egyike arcába kapott egy olyan pisztolylövést, melyet halálosnak tartottak. A lelőtt ember Hoffmann János volt, aki a lövés pillanatában úgy vágódott el, mint ha rögtön meghalt volna. Hosszas betegség után azonban felgyógyult, arcába egy dionyi mélyedéssel, és egyik fülén a nehezen hallás kellemetlenségével. Előtte Boross Dezső kereskedő volt. A párbaj abból keletkezett, hogy Hoffmann a Neptun-bálon szidalmazta a zsidó Boross, őt nem társaságba valónak mondva nők előtt. Hoffmann aztán nem akart a kihívásnak helyt állani, mire Boross arcúl ütötte, s később lelőtte.

Budapest, október 13. (Saj. tud. táv.) A törvényszék Boross egy évi, Hoffmann 3 napi államfogházra ítélte.

Szilágyi Dezső beszámolója.

Pozsony, október 13. (Saj. tud. táv.) A városházán óriási közönségnek ma számolt be Szilágyi Dezső. Beszámolójában kifejti, hogy a kormányt az egyházpolitikai javaslatoknál tisztán elvi törekvések vezérelték. A főrendektől visszautasított javaslatokat föltétlenül föntartják, sürgős feladatnak tartva azok keresztül vitelét. Bebizonyítja, hogy a javaslatok csak használhatnak a vallásos életnek, mely ezek által kényszerítve van bensőbb és vallásosabb lenni. Pénzügyi helyzetünk kedvezősége teljesen lehetővé teszi a reformokat.

A legközelebbi nagy alkotás, a közigazgatás reformja, mely sok illúziót szétromból, de az önkormányzat és közigazgatás realis alapot kap, s mégis hogy nem az állam java szempontjából, hanem a kormány iránti ellenszenvből ellene dolgoznak, ez neveltséges.

A nemzetiségi kérdésekben igyekezni kell loyálisan elősegíteni a békét, de minden erővel megakadályozni a nemzetiségi izgatás végső elfajulását.

Ezek után áttér az újon szervezkedő politikai pártra (magyar néppárt) mely hangzatos cím alatt tisztán vallásos katolikus párt lesz. Minden alkotmányos eszközzel küzdeni kell ellene, szervezetségével szervezetet kell szembe állítani.

A beszámoló óriási hatást és perczekig tartó tüntetést keltett. Délután bántet, melyen a polgármester felkösztönte Szilágyit, ki a felkösztöntőre felelve, ismét az egyházpolitika hasznosságát, a vallások békejét fejtegeti, melyet lehetővé tesz a pol-

gárok önérzete, ereje és jogegyenlősége. A szabadelvűséget élteti.

A banket után hosszú kocsisorral kísérték a vasúthoz, hol szívélyes bucsut vettek tőle.

Szabolcs megye és a millennium.

Nagy-Kálló, okt. 13. (Saj. tud. táv.) Szabolcs megye mai közgyűlésén 240,000 forintot szavazott meg a millennium alkalmából szükségessé váló költségekre.

Ugyanezen közgyűlésen Bethlen gróftól elbucsuztak, Festetich Andor gr. új minisztert pedig melegen üdvözölték.

Elfogott szélhámós.

B.-Csaba, okt. 13. (Saj. tud. távirata.) Nagy szenzációval elfogtak itt egy szélhámós szökevény fegyenczet, Fischer Ernő géplakatost, aki Sajó és Bársony hírlapírók nevével szédelt. Spisják rendőrbiztos megadásra szólított, a szökevény a kerítésre ugrott és revolverét kirántotta, de a kerítés mellett álló csendőr lövésére emelte fegyverét, mire megadta magát. Valóságos processióval kísérték a börtönbe.

Háromszék megye fellrta.

Szepest-Szt. György, okt. 13. (Saj. tud. táv.) Háromszék megye közgyűlése elhatározta, hogy a királyhoz folyamodványt intéz a katonai iskolának a székelyföldön való felállítására iránt, megkeresvén egyúttal a székely vármegyéket, hogy ezen kérelemhez hozzájáruljanak.

A csár állapota.

Livadia, október 13. (Saj. tud. táv.) A legújabb hírek szerint a csár valamivel jobban van. — Korfuba október végén utazik.

Leégett kávégyár.

Antwerpen, október 13. (Saj. tud. táv.) Josson és Kaulemann kávégyárában az éjjel tűz ütött ki. A kávékészlet teljesen elpusztult, a tüzet reggel sikerült lokalizálni.

Anglia és a japán-kinai háboru.

Pétervár, október 13. (Saj. tud. táv.) A Reuter ügynökség jelenti: Anglia a hatalmakat arra akarja indítani, hogy törekedjenek a japán-kinai háborúnak véget vetni. Itt azt hiszik, hogy Anglia e nézetében a többi hatalmak osztozni fognak, mert ezek részéről nem forognak oly jelentékeny érdekek kockán, hogy ebbe bele ne egyezzenek.

KÖZGAZDASÁG.

Milyen lesz a tengeri ára?

— Saját tudósítónktól. —

Arad, október 13.

(S. ss.) Talán érdekelni fogja gazdáinkat a sokféle verzióval szemben, mely már hosszú idő óta a tengeri-termés és melyi ára fölötte kering, hozzá értő szakemberek komoly véleményét megtudni.

Ezért elhatároztam, hogy néhány elsőrendű aradi terménykereskedőt felkeresek, kiknek nézetét egybefoglalva itt közlöm.

Mint előrelátható volt, a tengeri ára az idén meglehetősen magas lesz, természetesen a gyenge termés következtében. Ennek dacára a tengeri termés sokkal kedvezőbb mint csak remélni is mertük volna, s mit most, mikor a tengeri törés teljesen be van fejezve és hiteles adatok vannak kezzeink közt, bátran állithatunk. Szerbia, de különösen Románia, mely az utolsó két évben meglehetősen nagy mennyiségű tengerit szállított Magyarországra, szintén a sanyaru tengeri termés fölött panaszkodik. Romániában, hol ugyan a tavalyi készlet még el-

fogadható, oly csekély a termés, hogy a beföldet is alig elégíti ki, tekintetbe véve még, hogy ott a tengeri a lakosok harmadrészenek élelmiszereül szolgál: rohamos áremelkedés bizony várható. A külföld, mely ugyan exportálásunkra csak kevés jelentőséggel bír, szintén panaszkodik, hogy a legjobb vidéken is alig volt féltérmet. Olaszországban a termést 40%-50%-ra becsülik.

E jelentéseket áttekintve, a kereskedő maga-magától kérdi, hogy az ára egy olyanra keresett eziknek az új campagnéba milyea lesz és lehet? A valóban rosz termés ép elég a jelenlegi árak emelkedésére, dacára, hogy a többi termények u. m. buza, rozs és árpanak potomi arányilag az ára, mert e termények a tengerit részint, de csak részint helyettesítik. — Ha nem is épen nagy haussétól akarunk tartani, elég okot látunk fönnforogni az ár emelkedésére, ha tekintetbe vesszük, hogy a fagyasztás már nagyon hozzá szokott a tengerihez, úgy, hogy magas árak mellett is erősen reflektál e czikkre, hogy továbbá a szeszgyáraknál, de különösen a hizlalásnál a tengeri abszolte nélkülözhetetlen.

A kereskedelmi miniszter utolsó rendeletével, egy alacsony tarifát léptetett életbe a tengeri exportálásoknál, a mi szintén nagy jelentőséggel bír a kereskedő-világra, mert talán épp ennek következtében történtek a későbbi szállításra kötések. Előrelátható, hogy az idén a tengeri üzlet lesz hivatva az oly sanyaru gabnaüzletet feleleveníteni. Egyszóval úgy élünk bel, mint exportelőzők üzletre számíthatunk és azért figyelemzetteljük tartozunk, hogy a tengeri eladással legyenek tartózkodók, mert igen jó árt remélhetünk.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, október 13.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltten kínálták, a vételkedv jó volt, az irányzat szilárd maradt, elkelt 30,000 mm. jól tartott napiárakon. Eladások:

	mmásza	kggramm	frt
Tiszavidéki	100	82.	6.80
"	200	82.	6.50
"	300	82.	6.67 1/2
"	200	81.5	6.57 1/2
"	200	81.5	6.82 1/2
"	100	80.5	6.50
Fehérmegyei	300	79.5	6.50
"	100	82.	6.65
Pancsovai	2500	77.5	6.90
Dunai	2300	78.5	6.37 1/2
"	2500	78.	6.37 1/2
Adai	4000	80.	6.60
Tolnai	2800	80.5	6.55
Becskereki	5000	79.5	6.42 1/2
Bácskai	8000	78.	6.42 1/2
Felvidéki	800	81.	6.35
Oláh	300	79.5	5.15
"	250	77.5	5.40
Zab	300		6.05
"	100		5.92 1/2
"	200		5.85

Határidőüzlet: Amerika lanya jegyzéseire, nálunk is lanyán indult ma buza, s csekély üzlet mellett így zárult is. Tengeri ma is élénkebb volt, a közepes vásárlási kedv mellett tegnapi árfolyamokon zárult. Zab és rozs változatlanok.

Zárul 11 órakor:

Buza márczius—április 1894	6.20—6.21
Buza szeptember—október 1894	6.68—6.69
Tengeri május—június 1894	5.68—5.68
Zab őszre	6.20—6.25
Zab márczius—április 1894	6.08—6.08
Zab őszre	5.80—5.82
Káposztarepese	4.20—4.20

Külföld: New-York: busára 1/4—1/4, tengerire 1/4—1/2, lanyább, Chicago: busára 1/4, tengerire 1/4 szilárdabb, Páris és London csendes, Liverpool változatlan.

Értéktözsde: Mérsékelt forgalom mellett gyenge árfolyamokon indult míg később külföldi szilárdabb jegyzésekre némileg megszilárdultak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	368.30
Magyar hitelrészvény	465.75
Osztrák államvasút	86.—
Rima-Murányi	265.25
Déli vasút	108.25

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi okt. hó 12-én. Hizott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Óreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 40.—40.5 krig. Óreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súly-

35%-al olcsóbban mint ezelőtt.

Fő-út 2. sz. a városházzal szemben

lévő fiók-üzletben, helyiség felhagyása miatt, a következő cikkek

!35%-al olcsóbban!

árusítom mint ezelőtt:

Paplanok! Matraczok! Szalmazsákok! levarott és üresek. **Párnák tollal! Keil párnák! Parquett vászon! Viaszkos vászon! Pokróczok!** Erdélyi és Steieri! **Ponyvák! vízmentes és vitorla, tűzmentes háztető-lemez! Kötél-árúk! Kárpitos-kellékek!**

Munkások részére kék-öltönyök,

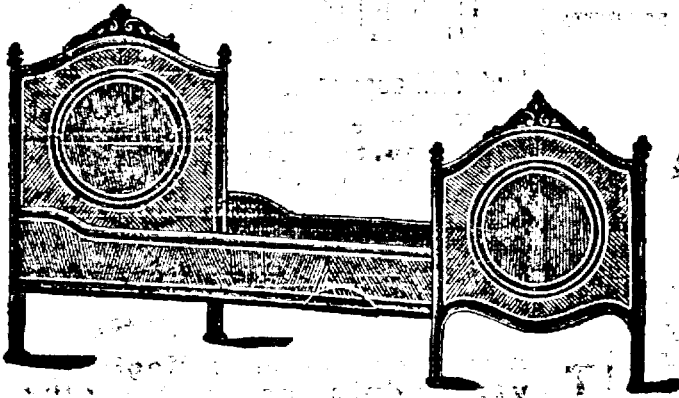
767. 6-10.

fehér és színes ingek.

REICH B. KÁROLY.

Fő-út 2. sz. a városházzal szemben ARADON.

A vidéki iskolás-gyermekek szüleinek figyelmébe.

Vasbutorgyár Aradon, hal-tér 4. sz.

A midőn a nagyérdemű közönség szíves pártfogásáért köszönetet mondok, melyben új iparágamat részesítette, vagyok oly bátor az őszi és téli időnyre gyártmányaimat legjobban ajánlani, és pedig: **vaságyak, asztalok, gyermekágyak, fatartók, mozdószekrények, gyermekkocsik, ágybetétek,** a legdiszesebb kivitelben.

Kályha ellenzőim

izléses kivitelben **minden versenyt felülm ulják** és ár tekintetében is a legolcsóbbak, miért is kérem a n. é. közönség szíves pártfogását. Vasbutor javítások, újjáfényezése és festése elfogadtatik.

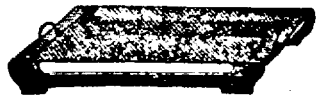
Teljes tisztelettel

FLEISCHER ADOLF,

Arad, hal-tér 4-ik sz.

804.

Atzél sodrony-ágybetétek

minden mértékre készülnek.

A vidéki iskolás-gyermekek szüleinek figyelmébe.

35%-al olcsóbban mint ezelőtt.

Kvizda-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer köszvény, csusz és idegbajok ellen. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Tessék a védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan ki-fejezni:

Féletét:
kerül. gyógyszer-tár Kornenburgban.

1/1 palack

1 ft. o. é.

1/2 palack

60 kr.

Kvizda-féle köszvényfolyadék.

132

Az epilepsia

gyógyítható és pedig visszaesés nélkül. Ezerek tanuskodnak már a tudománynak ezen csodálatraméltó sikere mellett.

Részletes adatok válaszevél-bélyeggel együtt beküldendők a következő cím alatt:

„Office Sanitas“, Paris 30. Faubourg Montmartre. 779 5-12

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 681 3-3

1894. évi november hó 8-án

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében tüzlethelyiségemben Kossuth-utcza 12. sz. azon

1894. évi aug. hóban esedékes

zalogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog-nak adatni.

Weisz Dávid.**Holnapután****húzás****Lemberg****kiállítási****Sorsjegyek 1 frt.****Főnyeremény 60.000 forint.**

Kaphatók: ARADON az „Aradi ipar- és népbank“-nál és Wallfisch Armin pénzváltó-üzletében.

Eladó nagy bérház.

Aradon, Andrassy- (főter) 17 és Kölcsey-utca 4.

Egytagban, közlekedés kéttérről, 1270 □-öl telken fekvő Arad város központjában. 34 lakóval, szabad kézből eladó.

Alkalmas vétel nagy szállodatulajdonosoknak. Bővebbet

Sóltz Gyula
Pankota.

Téli alma,

nemes faju, nagyobb mennyiségben jutányos áron kapható fő-ut 48. sz. alatt.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 28 évi törlesztésre 8% a melyből töke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből töke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7% amelyből a töketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat külömbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgármester.

Diófa-csemeték,

francia finom papirhéju három évesek, továbbá tironi szelid gesztenyefa-csemeték, szintén három évesek, kaphatók darabonként harmincz krajczárért, százanként huszonöt forintért, a gurahoncz-i vasutállomásra állítva. Megrendelhetők az uradalmi intézőségénél Gurahoncz, Aradmegye.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Kossuth-utcai honvéd laktanyában lévő 35, 39, 40, 42. és 44. sz. századraktárak ablakainak huzalráccsal és vasbádoggal bevont fatáblákkal való ellátása iránt f. é. október hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár 209 frt

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli- és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1894. évi október hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

7/1894. pm. 3—3.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Arad sz. kir. város közönsége az éldvz-csatornába torkolló utcai csatornák mint viziművek engedélyezése s vizikönyvbe bevezetése iránt folyamodván, a kérvényt mellékletei s a kulturmérnöki hivatal, mint hatósági szakértő észrevételeivel együtt hivatalomban a folyó hó 15-től számítandó 30 napra közszemlére kiteszem s annak tárgyalására határidőül 1894. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzöm, a tárgyalás helyéül pedig a város székházának tanácsstermét kijelelem.

Egyidejűleg az érdekelteket felhívom, hogy a kérvény tekintetében netán teendő észrevételeiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban akár a tárgyalásnál szóval vagy írásban adják elő, minthogy ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi szeptember hó 12.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

STEIGERWALD A.

kárpitos, díszítő és butorgyáros Aradon.

Butorraktár: Andrassy-ter 15. — Butorgyár: P.Választó-u. 32.

Telephoz sz. 115. Őszi idejnyre ujonnan berendezett raktára 779 5—x

salon-, ebédlő- és hálószoba-butorait,
ugyszintén a legizlésteljesebb

KÁRPITOS-BUTORAIT.

minden stíliu kivitelben előnybe és olcsó árak mellett. Vidéki magrendelések pontosan teljesítetnek.

Tűzifa.

T. cz.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozzuk, hogy nagyszabásu

Fő-ut 29. szám alatt

levő raktárunkból elsőrendű tiszta minőségű olfáinkat következő áron árusítjuk:

1 méter öl (4 köbmeter)	tiszta elsőrendű	cses	hasábfát	12 frt
1 " "	" "	gyertyán	"	12 "
1 " "	" "	bükk	"	11 "
1 " "	" "	dorongfát	"	10 "
1 " "	lágú tűzifát	"	"	4 "

A gyújtásra való forgács ingyen hozzáadásával. A házhoz való elszállítás 80 kr. ölenként.

Azonkívül ajánljuk nagy raktárunkat: lágú épületfát, léczet, deszkát, zsindelyt, ugyszintén tölgyfa gerendákat, oszlopokat, pallókat és egyéb e szakmába vágó cikkeket a legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Walder S. és fia
és Első szászrégeni tutajkereskedő társulat.

Női és férfi sapkák, gyermekruhák. Szőnyegek és paplanok.

Női, férfi és gyermek fehérneműek.

Kilényi C. és Társa

Arad, Andrassy-tér 20. (Arena épület.)
A „kék golyó“-hoz.

A közeledő saison változás beálltával bátorkodunk a nagyrabecsült közönséget, valamint mélyen tisztelt vevőinket értesíteni, hogy női divat kézmű, rövidára norinbergi és fehérnemű cikkekből álló raktárunkat az

őszi és téli idényre

mindennemű ujdonságokkal dusan felszereltük, u. m.: legjobb minőségű mosásban szilartartó parchetek, császnok és flanellek, téli szövetek, Jäger alsó ruházat, harisnyák, keztyűk, sapkák, karbantuk, posztó és berliner kendők.

Nemkülönböztetve legjobb gyártmányú vászon, ohiffon, canavász, celinvat és asztal-neműekben, mely cikkek egy minőség mint olcsó ár tekintetében minden versenyt fölülmúlnak.

Midőn az eddig irányunkban tanusított becses pártfogást megköszönjük, kérjük azt a jövőben is fenntartani, miért is mint eddig, szolid és pontos kiszolgálást bizto-sítunk. Becses pártfogásért esd

812.

teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa.

Utazó és kézi bőröndök.

Gyapjú és pamut keztyűk és harisnyák.

Csak 3 forint.

A legjobb és legcélzesebb

karácsonyi ajándék. (Emlék az elhunytakról.)

Alapítva

1879-ben.

844. I-10

Arcképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Előleg 1 frt. Szállítási idő 10 nap. A hű hasonlatért kezesség vállalatik. A fénykép sér-tetlen marad. Karácsonyi ajándéku! szánt megrendelések előbb küldendők be.

BODASCHER SIEGFRIED,

jutalomdíjazott műterme Bécs, Praterstrasse 61.,
(azelőtt gresso Pfarrgasse.)

12727/894. k. h.

3-3

Hirdetmény.

Az iparhatósági megbizottak újbóli megválasztása czéljából az ipartörvény 172. §-a értelmében kiadott 52211/885. számú földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministeri rendelet alapján Arad sz. kir. város területén levő összes önálló kereskedők és iparosok névlejtroma összeállítván, az jelenleg a rendőrkapitányi hivatal iparügyi osztályánál közszemlére ki van téve, miről is az érdekeltek azon észrevétel mellett értesítetnek, hogy az összeállítás ellen emelhető, felszólalások f. évi november hó 15-éig ezen iparhatóságnál írásban adhatók be.

Kelt Aradon 1894. szeptember hó 15-én, a város rendőrkapitánysága mint I-ső fokú iparhatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

13136/894. k. h.

3-3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium a f. évi 78486. sz. a. kelt körrendeletével a kolera járvány meggátlásának érdekében a Máramaros vármegyéből esetleg érkező utasoknak orvosi megfigyelés alá vételét rendel-vén el, felhívom a helybeli összes nyilvános helyek, vendéglők tulajdonosait, nemkülönböztetve a magánosokat, hogy a hozzájuk megszállt máramaros megyei utasokat a kapitányi hivatalnál bármely időben, a következmények terhe alatt bejelentsek.

Arad, 1894. szeptember hó 23-án.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Téli áruk!

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában

a színházépületben, a 13 vértanu szobor átellenében van. 586 9-9

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

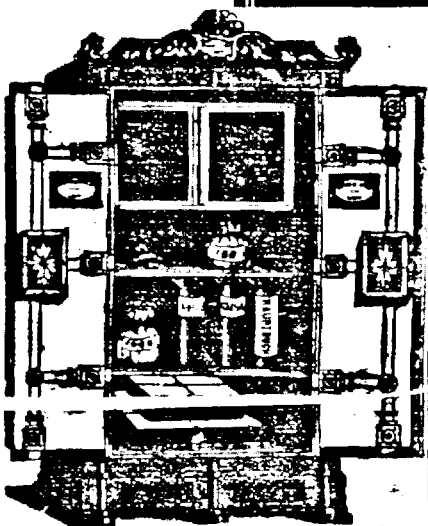
Gyermek és férfi kalapok minden árban. Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-kendők, gyermekkoosik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb. 813.

olcsóbban mint bárhol.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

Amerikai varrógépek, vasbútor és pénzszekrények gyári raktára. SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

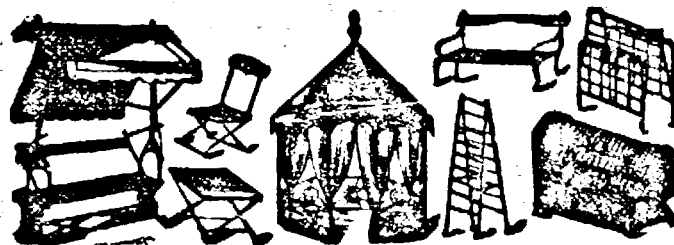
A os. kir. osztr. és a m. kir. ministeriumok s államvas-utak szállítói

tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Kösségek számára kivételesen 25% engndmény.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
karikahajó

WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

családok, szabók és cipészek részére.

Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges köl-lékek. 681

SINGER L. S.

SINGER L. S.

1894.

ŐSZ.

1894.

NEUMANN

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 9. SZÁM.

Telefon 238. sz.

 Szabott árak.

1845. ALAPITTATOTT 1845.

RAKTÁRAK:

Bécs, Máriahilferstrasse 35-ik szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31-ik szám.

Arad.
Debrecen.
Ujvidék.
Nisch.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.

Eszék.
Zágráb.
Szófia.
Becskekerek.

Pancsova.
Belgrád.
Szerajevó.
Szilisztria.

Merán.

Trieszt.

Szabott árak.

Szabott árak.

Alapított 1875-ben.

Stern M. A.

238. sz.

kizárólagos női confection áruháza.

Legnagyobb raktár

Arad és vidékén.

Dús választék

minden e szakmába vágó

cikkekben

lehető jutányos árak mellett.

Alapított 1875-ben.

